

Beïnvloeding

Niet alleen advertenties beïnvloeden het gedrag van dokters, vooral artsenbezoekers en gratis tijdschriften blijken huisartsen aan te zetten om nieuwe medicijnen uit te proberen. Prosser et al. onderzochten in een kwalitatief onderzoek 721 voorschriften voor nieuwe medicijnen bij 107 huisartsen. Bij 43% van de voorschriften gaven de huisartsen aan dat informatie van invloed was geweest (39% die van de artsenbezoekers en 4% die van een advertentie). Ook de vraag van patiënten beïnvloedt de beslissing iets nieuws te proberen (22%) en bij een kwart van de beslissingen speelt het idee van een mindere werking van een eerder geprobeerd geneesmiddel ook een rol.

Gratis tijdschriften zijn belangrijker dan *peer reviewed* tijdschriften. Die waren maar voor 17% van de huisartsen (en in 4% van de 721 voorschriften) van enig belang voor beslissingen om nieuwe middelen voor te schrijven. Internet speelde helemaal geen

rol. Terwijl de meeste huisartsen artsenbezoekers ontvingen – en hun informatie weliswaar selectief vonden, maar toch betrouwbaar –, zeiden ze geen tijd te hebben voor het lezen van wetenschappelijke tijdschriften. 'It doesn't really matter a bit what happens to other people, it matters what happens with your patients, if your patients are feeling better on a drug and not having side effects of a drug, it really doesn't matter what the journals say...'

Opname van een nieuw middel in het repertoire van huisartsen is volgens de onderzoekers zeker niet alleen een rationele beslissing over farmacologische werkzaamheid. Het weerbaar maken van huisartsen is misschien dan ook niet zo'n effectieve manier. Dat appelleert alleen maar aan het deel van ons brein dat er dan toch niet zo toe doet. Een offensief vanuit alle verbeterkoepels (DGV, NHG, apothekers) in de gratis krantjes en publieksgerichte reclame door diezelfde clubs heeft

Foto: Fotostock

misschien meer invloed dan brave stukjes in H&W en het *Geneesmiddelbulletin* en saaiere FTO's. En artsenbezoekers niet meer ontvingen natuurlijk, daar begint het mee. (JZ)

Prosser H, et al. Influences on GP's decision to prescribe new drugs – the importance of who says what. *Fam Practice* 2003;20:61-8.

Cyberchondriasis

Internet biedt kansen aan patiënten: er is veel zinnige informatie voor mensen met een al gediagnosticeerde ziekte. Internet heeft echter ook nadelen voor patiënten. Zo is cyberchondrie gesignaleerd: een ernstige kwaal die nog niet is opgenomen in de DSM-classificatie. De kwaal is een nieuwe vorm van hypochondrie. Waar hypochondrie betrekking heeft op het steeds bezoeken van dokters vanwege oncontroleerbare angst voor akelige ziekten, opgeroepen door allerlei fysiologische verschijnselen, is cyberchondrie de variant waarbij internet afgestruind wordt op zoek naar sites die de benodigde angstopwekkende informatie tonen. Volgens bezoekt de cyberchondrie, gewaagd met een forse uitdraai, in veel gevallen de dokter. Een vorm van cyberchondrie is die waarbij de patiënt uitgaand van eigen symptomen een bijpassend ziektebeeld zoekt. Een andere is die waarbij de patiënt weliswaar een diagnose van de dokter heeft, maar op internet

ziet dat het nog veel erger kan zijn. Of de nadelen van internet groter zijn dan de voordelen, moet nog blijken. Niet dat het er iets toe doet, het blijft toch. (PL)

Stone J, Sharpe M. Internet resources for psychiatry and neuropsychiatry. *J Neurol Neurosurg Psychiatry* 2003;74:10-2.

Inhalatiecorticosteroiden: pas op met hoge doseringen

De acute bijnierinsufficiëntie die ontstaat bij het stoppen van steroïden na langdurig gebruik, is geen dagelijkse kost voor de huisarts en waarschijnlijk ook niet voor de perifeer werkende kinderarts. Deze ernstige en potentieel dodelijke aandoening kan optreden bij kinderen die vanwege astma behandeld worden met inhalatiecorticosteroiden.

Via het aanschrijven van een kleine 3000 specialisten kwamen Todd et al. 128 kinderen op het spoor met een acute bijnierinsufficiëntie ten gevolge van inhalatiesteroïden. Dat aantal was groter dan verwacht omdat de meerderheid van deze patiënten behandeld werd volgens de

Britse richtlijnen voor astma. Er bleek een duidelijk verband te zijn met het gebruikte steroïd: meer dan 90% had fluticason gebruikt. De auteurs adviseren dan ook om als de dosering van dit middel de 400 µg per dag overschrijdt, de begeleiding over te laten aan een specialist met ervaring op dit terrein. Een minder sterk middel is een simpeler optie. (PL)

Todd GRC, et al. Survey of adrenal crisis associated with inhaled corticosteroids in the United Kingdom. *Arch Dis Child* 2002;87:457-61.